
3. Jonas Gahr Støre (Indlæg)

President, parlamentarikere, kjære nordiske venner, den finske statsministeren sa til meg at jeg fikk 5 minutter fordi jeg var mann. Det er fordi jeg har vært den eneste mannen blant de nordiske statsministrene. Det er nå forandret – vi har en ny mann. Det er én kvinne som ikke er her, fordi det er valg i Danmark. Jeg begynner der, for vi skal være stolte av at vi har demokrati i Norden. I dag venter vi på at Brasils sittende president skal erkjenne valget. Det er en ganske spesiell tanke at et demokrati ikke klarer å gjøre valg, og så er det avklart, men i Norden har vi demokrati og det skal vi stå opp rundt.

Jeg gratulerer Nordisk råd med 70 år, jeg gratulerer presidenten – en nordisk veteran – med 50 år i Nordisk råd. Det sier noe om lange linjer.

Denne debatten skal handle om framtidens Norden. For å si det på den måten: Framtiden er nå – vi har krig i Europa med store ringvirkninger også i Norden. Vi opplever en klima- og naturkrise som treffer Norden, og som uroer våre medborgere. Vi har en energikrise som skaper usikkerhet for folk, bedrifter og samfunn, og vi har et demokrati som er utsatt.

Dette er Nordens tid. Hvis Norden var relevant i 1950, er Norden relevant i 2022 i møte med disse utfordringene. Vi har store diskusjoner på globalt nivå – i FN, i NATO og i EU. Men jeg skal understreke at Norden fortsatt er et nært begrep for de nordiske medborgerne. Det å komme til Norden er å komme hjem, og derfor skal vi legge stor vekt på å beskytte det som var det nordiske samarbeidets opprinnelse, nemlig at man løste små og store utfordringer som var nære folk, nær grensene, og som betød noe for tryggheten deres.

Vår utfordring er å ta vare på sikkerhet og trygghet for våre borgere. Derfor vil jeg på vegne av Norge ønske Sverige og Finland velkommen i NATO. Vi får et historisk øyeblikk når alle fem nordiske land er med i samme allianse. Norden «hotar» ingen – Norden truer ingen. Norden søker trygghet og sikkerhet gjennom samarbeid. Det åpner seg store muligheter for hvordan vi i Norden kan forsterke hverandres samarbeid og samtidig bringe en forsterket trygghet til alliansen av 30 land, som kan bli 32 land. På den siden skal Norden være en stabil faktor for fred og sikkerhet i våre områder.

På andre områder må Norden nå ha ansvar for å lede. Om en uke reiser de nordiske statsministrene til Sharm el Sheikh for en ny miljø- og klimakonferanse. Her har vi dårlig tid – til 2030 skal vi redusere våre klimautslipp med 55 pst. sammenliknet med 1990. I dette står alle nordiske land sammen. Vi samarbeider innenfor en europeisk ramme og dermed kan vi ha med ett felles budskap når vi reiser til Sharm el Sheikh. Men vi må vise også land i utvikling at vi stiller opp for dem med finansiering og med støtte for at de kan ta sine skritt uten å måtte gå gjennom de store utslippene. Derfor må Norden vise at våre teknologiske løsninger er relevante og tilgjengelige for land i utvikling – at et land som Vietnam kan slippe å velge 50 nye kullkraftverk, men heller gå veien om vind, sol og hydrogen. Det er Norges mål at vi sammen med våre nordiske naboer skal kunne demonstrere i Sharm el Sheikh, at Norden ikke bare er land som søker løsninger blant de 28 millioner menneskene i fem land, men at vi har løsninger for en større verden.

Vi har innenfor rammen av nordisk ministerråd igangsatt et program for naturbaserte løsninger for å styrke bærekraftig bruk av areal og ressurser, vern og restaurering av natur. Det er viktig at vi også forbereder det som heter COP 15, som handler om naturmangfoldet og hvor de nordiske landene også har erfaringer og våre borgere har stort engasjement.

På det nordiske toppmøtet av statsministre i august ble vi enige om å styrke den nordiske innsatsen for havforvaltning – Skagerak, Østersjøen – i havområdene som omgir våre land. Vi må vise lokalt at vi kan forbedre miljøtilstanden både i egne havområder og globalt.

President Niinistö sa da vi hadde lunsj at i mange sammenhenger er familien viktigst, også i det politiske og geografiske. Norden er viktig, og det er viktig at vi nå hegner om den familien. Jeg vil avslutte med å si at ledestjernen for det nordiske samarbeidet som vi nå peker ut, om å nå våre klimamål, om å lede i det arbeidet, er et konkurransekraftig sosialt bærekraftig samfunn innen 2030. Jeg vil også at vi går tilbake igjen til det som var det nordiske samarbeidets opprinnelse, nemlig den sterke kulturelle tilhørigheten, sosial trygghet for å arbeide i ulike nordiske land, og at vi ikke minst er i stand til å gi den kunnskapen og tryggheten tilbake til våre unge mennesker som skal ut i en stor og komplisert verden.

Informasjon

Tale nummer

3

Type

Indlæg

Person

[Jonas Gahr Støre](#)

Speaker role

Statsminister

Status

Waiting for transcription

Dato

01.11.22 14:55

Sak

[Debatoplæg på Nordisk Råds sessions topmøde med statsministrene](#)